

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

Ny artikkel om tjenstedirektivet. Fafo-forskerne Jon Erik Dølvik og Anne Mette Ødegård har skrevet artikkelen *The struggle over the service directive: the role of the European Parliament and the ETUC*. Artikkelen analyserer beslutningsprosessen som førte til vedtak om EUs tjenstedirektiv. Den ser nærmere på Europaparlamentets rolle i prosessen og hvilken påvirkning European Trade Union Confederation (ETUC) hadde på utfallet. Forskerne konkluderer med at fagbevegelsen, under visse forutsetninger, kan få betydelig politisk innflytelse. Det avhenger av en klar, felles strategi og koalisjonsbygging innad i EUs institusjoner og med sentrale medlemsland. Når det gjaldt tjenstedirektivet var det også betydelig mobilisering på nasjonalt nivå. (Fafo Østforum, 18.04.12) Les mer om, og kjøp, artikkelen: [The struggle over the services directive: the role of the European Parliament and the ETUC](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE**ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING**[Temaside om allmenngjøring](#)

Forskrift til forvirring om offentlige kontrakter. I en høringsuttalelse med forslag om tilsyn med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter stiller NHO spørsmål til hvordan forskriften skal praktiseres. Forskriften innebærer at oppdragsgiver i sine kontrakter skal stille krav om at ansatte hos leverandører og eventuelle underleverandører ikke skal ha dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler. NHO påpeker at det i praksis vil det kunne bli svært utfordrende for de involverte da det finnes en rekke konkurrerende tariffavtaler. (NHO, 10.04.12) [Les mer og last ned høringsuttalelsen](#)

LO: Frykter urolig arbeidsmarked. Vinner NHO fram med sitt syn i saken om allmenngjøringen vil ikke lenger LO kunne støtte krav om å allmenngjøre tariffavtaler. - Vi vil ikke kunne bidra til å legitimere et så lavt lønnsgulv, sa LO-advokat Håkon Angell i Lagmannsretten. (Magasinett, 29.03.12) [Les mer](#)

Ankesaken "Lov om gjennomføring i norsk rett av EØS-avtalens vedlegg V punkt 2" ble ført i Borgarting lagmannsrett [20. - 28. mars 2012](#). Dom ventes i midten av mai. Til høyre er det flere saker om rettsaken

Nyhets saker om sosial dumping

Konferanse om utenlandske gjestearbeidere i grøntnæringen. En nylig avlagt rapport fra Fafo, om «Evaluering av tiltak mot sosial dumping», var et viktig tema under en konferanse om bruk av utenlandsk arbeidskraft som ble arrangert i Oslo like før påske. (Norges Bondelag, 16.04.12) [Les mer](#) Se også [Tips til bønder som ansetter utenlandsk arbeidskraft](#)

Kommentar til ankesaken om allmenngjøring: - Rykk tilbake til start. - At arbeidere ikke skal tvinges til å underby hverandre i kampen for arbeid, er selve kjernen i fagbevegelsens idé. Nå er dette prinsippet oppe til doms i Borgarting lagmannsrett, skriver Eline Lønnå i en kommentar. - Arbeidere fra Øst-Europa som kommer til Norge har alt å vinne på å få dårligere vilkår. Skal de nå opp i konkurransen om arbeid i ei tid med økonomisk krise – ja da må de være billigere enn sine norske kollegaer. Slik argumenterer advokatene som representerer NHO, Norsk Industri og ni verft langs norskekysten – i en retts sak som kan bli Norges svar på den svenske Laval-saken. (Fri Fagbevegelse, 30.03.12) [Les kommentaren](#)

[- EFTA-domstolen binder ikke norske domstoler, de gir rådgivende uttalelser](#) (Magasinett, 22.03.12)
[LO og NHO har stått uvanlig hardt mot hverandre](#) (Fri Fagbevegelse, 22.03.12)
[Årelang strid](#) (Fri Fagbevegelse, 22.03.12)
[NHO: - Utenbystillegget har en utestengende effekt for utenlandske tilbydere](#) (Magasinett, 21.03.12)
[Fellesforbundet håper på medhold i lagmannsretten](#) (Fellesforbundet, 20.03.12)
[Retts sak om allmenngjøring av tariffavtaler i verftsindustrien](#) (Fafo Østforum, 19.03.12)

Sosial dumping er en trussel mot velferdsstaten. Fagforbundsleder Jan Davidsen og statssekretær Jan-Erik Støstad er enige om at sosial dumping er en trussel mot velferdsstaten. Dette kom fram på Res Publicas konferanse om sosial dumping onsdag (LO-Aktuelt, 28.03.12). [Les mer](#)

Frontfagene i mål. - Vi har fått på plass at innleide fra vikarbyråer sikres samme vilkår som ansatte i innleiebedrift og omfattes av våre overenskomster, sier Arve Bakke, leder i Fellesforbundet. - Forbundet fått gjennomslag for et viktig prinsipielt krav, og banet veien for andre bransjer, sier LO-leder Roar Flåthen.

(Fellesforbundet, 15.04.12) [Les mer](#)

Se også: [Flåthen er tilfreds](#) (LO, 16.04.12)

[Storstreik hvis ikke krav om dempet vikarbruk og inn- og utleie innfris](#) (NRK, 13.04.12)

Opprop for faste ansettelser. Mot råd fra LO, UNIO og YS har regjeringen vedtatt at vikarbyrådirektivet skal innlemmes i EØS-avtalen. EL & IT Forbundet, Fagforbundet, Norsk Transportarbeiderforbund og en rekke LO-avdelinger støtter et opprop som krever at regjeringen må avklare direkte med EU om Norge kan opprettholde Arbeidsmiljøloven om innleie. Om dette ikke kan avklares, må regjeringen vurdere vedtaket sitt på nytt. Oppropet krever at dagens regler om innleie etter avtale med tillitsvalgte forsterkes. (EL & IT, 12.04.12) [Les mer](#)

Kraftig tiltakspakke for vikarer.

– Tiltakspakken følger opp likebehandlingsprinsippet og vil gi vikarbyråansatte bedre arbeidsvilkår og sikre en mer seriøs bemanningsbransje. Fast ansettelse skal fortsatt være

hovedregelen i norsk arbeidsliv, sier arbeidsminister Hanne Bjurstrøm. Ett av de ni tiltakene er at innleievirksomheten får solidaransvar for vikarbyråets plikt til å dekke lønn og annen godtgjøring etter likebehandlingsprinsippet. Et annet tiltak er at de tillitsvalgte hos innleier får innsynsrett i den innleides lønns- og arbeidsvilkår. (Arbeidsdepartementet, 30.03.12) [Les mer](#) Se også: [Endringer i arbeidsmiljøloven og tjenestemannsloven mv.](#) (likebehandling ved utleie av arbeidstakere og tiltak i den forbindelse mv.) Prop 74L (2011-2012)

Nå skal fagforeningene få innsynsrett over vikarbyråene. – Regjeringen vil i aller nærmeste framtid komme med lovforslag som gir de tillitsvalgte innsynsrett i arbeidsvilkårene for innleide arbeidstakere, sier Arbeidsdepartementets statssekretær Jan-Erik Støstad (Ap). – Å utvide de tillitsvalgtes innsynsrett er så klart et nytt verktøy i verktøykassa for de tillitsvalgte, kommenterer Fafo-forsker Line Eldring. (ABC Nyheter, 28.03.12) [Les mer](#)

Høring: Innføring av vikarbyrådirektivet. Virke deltok i dag på høring i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget om implementering av vikarbyrådirektivet i norsk rett. Virke gjentok sin støtte til at direktivet gjøres til en del av norsk rett, men påpekte en rekke svakheter med det lovforslaget som foreligger.

(Virke, 13.04.12) [Les mer](#)

Se også: [Virkes notat til arbeids- og sosialkomiteen](#)
[Virkes høringsuttalelse](#)

Debatt om Ap og vikarbyrådirektivet:

- **Hva skal vi tro om Arbeiderpartiet?** - I saken om EUs vikarbyrådirektiv er det blitt vanskelig å fatte tillit til Arbeiderpartiet, skriver Nei til EU-leder Heming Olaussen i et åpent brev til arbeidsminister Hanne Bjurstrøm og parlamentarisk leder Helga Pedersen. (Fri Fagbevegelse, 29.03.12) [Les brevet](#)
[Svar fra Steinar Gullvåg \(Ap\): - Forrest i kampen for faglige rettigheter!](#) (Fri Fagbevegelse, 02.04.12)
[Olaussen: - Gullvågs utenomsnakk](#) (Fri Fagbevegelse, 12.04.12)

Noen av reaksjonene på regjeringens tiltakspakke:

[Leder: Begrenset vikar-bruk](#) (Tidens Krav, 02.04.12)

[- Tiltakspakke med slagside](#) (NHO Service, 30.03.12)

[Regjeringspartiene hele veien vært enige om tiltakspakke, og den berøres ikke av uenigheten om Vikarbyrådirektivet](#) (SV, 30.03.12)

[Skuffet over regjeringen, særlig punktene om solidaransvar og innsynsrett](#) (NHO, 30.03.12)

[- En god og kraftfull tiltakspakke, men vi trenger ytterligere tiltak](#) (LO, 30.03.12)

[- Innsynsrett og solidaransvar er ikke hensiktsmessig dersom det er likebehandling som skal sikres](#) (Virke, 30.03.12)

Bergen byråd venter flom av arbeidssøkende europeere. Mange av dem som står i matkøene til Kirkens Bymisjon, er arbeidssøkende EU-borgere som er kommet til Bergen for å slippe unna fattigdom og finanskrisen i hjemlandet. - Vi har mange fra Øst-Europa, men også et land som Spania er godt representert, fortalte leder i Kirkens Bymisjon, Leif Jarle Theis. Bergens sosialbyråd Lisbeth Iversen (KrF) ønsker nå et eget senter for utenlandske arbeidssøkende i Bergen. (Bergens Tidende, 16.04.12) [Les mer](#)

Flere arbeidsinnvandrere fra Polen, og dermed flere

familiejenforeninger. Da arbeidsinnvandrere fra tidligere Øst-Europa begynte å komme til Norge etter EØS-utvidelsen i 2004, var det store spørsmålet hvor mange som ville bli i Norge og etter hvert få familien med seg. Seks år etter utvidelsen ser vi at mange arbeidsinnvandrere har gjort nettopp dette. Fra 2005 til 2008 var det en sterk økning i antallet som kom som familieinnvandrere til arbeidsinnvandrere. Likefullt: Etter EØS-utvidelsen har familieinnvandrernes bidrag til det totale innvandringstallet blitt stadig mindre, mens arbeidsinnvandringen har blitt stadig viktigere. (SSB, 13.04.12) [Les mer](#)

Økt lavlønnskonkurransen fra øst. Etter EU-utvidelsen i 2004, har over halvparten av alle nye arbeidsplasser i Norge gått til utenlandske arbeidstakere. Antall arbeidsinnvandrere fra de nye EU-landene økte fra rundt 10.000 i 2004 til over 80.000 i 2008. LOs sjeføkonom Stein Reegård mener den store strømmen av arbeidstakere fra øst er en viktig årsak til at utsatte norske arbeidstakere ikke kommer i jobb. (Dagens Næringsliv, 31.03.12) [Les mer](#)

Norge må hente tusenvis av spesialister fra utlandet.

Mens arbeidsledigheten øker i store deler av Europa, vil Norge trenge tusenvis av leger, ingeniører, lærer og teknologer i årene som kommer. Det kan bidra til å gjøre det norske arbeidsmarkedet langt mer internasjonalt. Hvordan vil arbeidsmarkedet i Norge se ut i fremtiden? Hvor er det mest sannsynlig at vi vil hente arbeidskraften fra, og hvilke arbeidsoppgaver vil de vi henter inn utføre? Fafo Østforums prosjektleder Line Eldring er blant ekspertene som besvarer disse spørsmålene i dagens Aftenposten (30.03.12) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Havnearbeidere krever bedre beskyttelse av jobbene. Losse- og lastearbeiderne i norske havner vil ha ILO-konvensjon 173 inn i tariffavtalen for å beskytte seg mot at mannskapene ombord i skipene settes til å utføre lasse- og lossearbeid. (Fri Fagbevegelse, 18.04.12) [Les mer](#)

Forskningsseminar om internasjonal migrasjon og mobilitet - 8. mai.

Returmigrasjon, innvandring til Norge og internasjonalisering av arbeidslivet er temaer som vil bli tatt opp på seminaret. Innledere fra blant annet PRIO, UiO, UiB, AFI og Fafo. Fafo-forsker Jon Erik Dølvik skal innlede om "Polsk i Norge: Nye mønstre for migrasjon, arbeid og inkludering etter EU-utvidelsen". Seminaret arrangeres av Forskningsrådet og Justisdepartementet i Holbergs terrasse i Oslo, 8. mai kl 11.30-15.30. [Foreløpig program og påmelding](#)

Vil heller ha østeuropeere enn søreuropeere. Kun 3 prosent av norske arbeidsgivere sier de har planer om å ansette flere arbeidstakere fra Sør-Europa. Det viser en undersøkelse Virke har gjennomført blant 870 virksomheter. Det er dårlige nyheter for unge søreuropeere på flukt fra skyhøy arbeidsledighet (Hovedorganisasjonen Virke, 26.03.12). [Les mer](#)

Kommentar: Stor arbeidsinnvandring øker oppslutningen om Frp. Oppslutningen om FrP øker. Årsakene er mange, og i denne kommentaren drøfter Aslak Bonde oljepengeforklaringen. - Den sterke og økende arbeidsinnvandringen de siste ti årene har ført til at norsk økonomi tåler sterk økonomisk vekst. Politikere fra mange partier snakker om å bruke oljepenger til å investere i bærekraftige prosjekter, men det er bare FrP som åpner opp for å bruke så mye penger at det kan bli noe av. Velgerne merker seg slikt, skriver Bonde. (Morgenbladet, 12.04.12) [Les kommentaren](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandring, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafø.no